

11 GODINA
SVAKI DAN S VAMA

Nedjelja • 28. 4. 2013.

Dnevni list

DRUGO IZDANJE

www.dnevni-list.ba
BROJ 4227 ISSN 1512-8792
Cijena 1 KM, 5 KN, 0,5 EUR

Zoran Mikulić:
Pomilovanja nisu
sporna ako nije
za to uzeo novac

Potpisao sam izvješće u
vezi s pomilovanjem Mirse
Švicarca, kaže ministar
pravosuđa Zoran Mikulić

SPECIJAL

SVE O UHIĆENJU ŽIVKA BUDIMIRA

ZA DNEVNI LIST ANALIZIRAJU I
KOMENTIRAJU PRAVNI STRUČNJACI,
AKADEMICI, POLITIČARI...

PLUS...

DONOSIMO Tko je sve
i na koji način pomilovan?

SPECIJALCI I MASKE
Sudski progonoj Hrvata

Pravni aspekti i posljedice
uhićenja prvog čovjeka FBiH

HYPO ALPE ADRIA
POSREDAVANJE
SA MO DO
01.05.2013.

POSEBNA PONUDA – HYPO VISA
REVOLVING I HYPO MASTERCARD
KARTICE ZA DODATNE KORISNIKE

www.hypo-alpe-adria.ba • 070 340 340

2. - 9. stranice

U stranačkim stožerima
razrađuju se planovi nakon
uhićenja predsjednika FBiH

**Smjena ili
ostavka Živka
Budimira?**

INTERVJU
Potpredsjednik Federacije
BiH **Svetozar Pudarić**

**Mislim da u
ovom slučaju
nema nikakve
političke
pozadine**

PRITVOR zbog krivnje ili političke računice

Budimir se branio šutnjom, Tužiteljstvo zatražilo pritvor od 30 dana

Blago Hrkać

Neistine o obitelji Hrkać i tvrtci Bernina

ŠIROKI BRIJEG - Vlasnik tvrtke Bernina iz Širokog Brijega Blago Hrkać demantirao je jučer medijske navode o tome kako je predsjednika FBiH Živko Budimir pomilovao njegovog sina.

“Moj sin nikad ni za što nije bio optužen ni osuđen, pa tako nije niti mogao biti predmet bilo kakvog pomilovanja. Osim toga, Budimira osobno ne poznajem već samo kao javnu osobu. Istina je jedino da su pripadnici SIPA-e ušli u prostorije tvrtke da bi izvršili naredbu, a u vezi kontrole i provjere nalazi li se u prijevornom sredstvu kontejner, koji je netom prije stigao iz luke Ploče, a koji pomorskim putem prevozi banane iz Ekvadora, podmetnuta droga. S obzirom da nakon opsežne provjere ništa nije pronađeno, želim informirati javnost o istini, kao i da sam nevjerojatno iznenađen o količini netočnih informacija koje se svjesno plasiraju u javnost, a da za to nitko ne odgovara. Očigledno da kriva dojava nije pala na ‘plodno tlo’, prema tome, ponavljam da je tvrtka Bernina nedužno uvučena u sve to što se navedenim radnjama i dokazalo”, stoji u priopćenju vlasnika širokobriješke tvrtke Bernina Blage Hrkaća.

Predsjednika Federacije Živka Budimira i još osam ul

Živko Budimir prilikom privođenja u SIPA-u

Zakonski rok Suda za donošenje odluke o određivanju pritvora ili odbijanju ovog prijedloga, kako je naveo Grubešić, jest sljedećih 24 do 48 sati

Budimir se branio šutnjom, zatražen pritvor od 30 dana

Osim Budimira, pritvor je zatražen za još osam uhićenih u akcijama kodnih naziva “Patriot”, “Memory” i “Pravda”, među kojima Hidajet Halilović, Petar Barišić, Suad Kulosman te Ivan Jurčević

• Piše: H. Rovčanin
• dogadjaji@dnevni-list.ba

SARAJEVO - Za predsjednika FBiH Živka Budimira, kojeg su u petak uhitili pripadnici Državne agencije za istrage i zaštitu u njegovom uredu u Sarajevu zbog organiziranog kriminala, zlorabe položaja ili ovlasti, nezakonitog posredovanja te primanja i davanja dara ili drugih oblika koristi, Tužiteljstvo BiH je nakon saslušanja zatražilo pritvor, potvrdio je glasnogovornik Tužiteljstva Boris Grubešić. Osim Budimira, kako je Grubešić naveo, pritvor je zatražen za još osam uhićenih

u akcijama kodnih naziva “Patriot”, “Memory” i “Pravda”, među kojima su predsjednik Komisije za pomilovanje FBiH Hidajet Halilović, savjetnik predsjednika FBiH Petar Barišić koji je uhićen u Mostaru, predsjednik Jedinственe organizacije boraca (JOB) Suad Kulosman te predsjednik Udruge umirovljenih i demobiliziranih branitelja HVO-a BiH Ivan Jurčević.

Pritvor

“Tužiteljstvo BiH je prema Sudu BiH uputilo prijedlog za određivanje mjere pritvora za ukupno devet osumnjičenih. Radi

se o četiri osumnjičene osobe iz predmeta kodnog naziva ‘Memory’, osumnjičenih za organizirani kriminal i neovlašteni promet opojnim drogama. Također, predložen je pritvor za ukupno pet osumnjičenih iz predmeta kodnih naziva ‘Patriot’ i ‘Pravda’. Prijedlog za određivanje mjere pritvora upućen je za osumnjičenog Živka Budimira, Petra Barišića, Suada Kolosmana, Hidajeta Halilovića i Ivana Jurčevića. Ovi osumnjičeni su u prisutnosti svojih odvjetnika ispitani od tužitelja i istražnog tima. Tijekom ispitivanja branili su se šutnjom, osim Jurčevića

Akcija praćenja je počela kada je Armin Kulovac, koji je, navodno, uhićen u petak, tražio vezu da plati kako bi njegov osuđeni brat bio pomilovan

koji je iznio svoju obranu. Tužiteljstvo BiH je određivanje pritvora u trajanju od 30 dana predložilo zbog opasnosti od bijega osumnjičenih, jer neki od njih posjeduju dvojno državljanstvo, te zbog postojanja opasnosti da bi oni boravkom na slobodi mogli ometati istragu i vršiti utjecaj na svjedoke i suučesnike,

kao i iz razloga načina izvršenja ovog kaznenog djela koje je izazvalo uznemirenost javnosti u BiH”, izjavio je Grubešić te dodao da Tužiteljstvo BiH nastavlja istragu u ovom predmetu u smjeru podizanja optužnice te da se doista radi o najopsežnijoj i najvećoj akciji u posljednjem desetljeću BiH, kada je riječ o otkrivanju koruptivnih kaznenih djela čiji počinitelji su visoki dužnosnici.

O prijedlogu Tužiteljstva odluku će donijeti sudac za prethodni postupak Suda BiH. Zakonski rok Suda za donošenje odluke o određivanju pritvora ili odbijanju ovog prijedloga,

hićenih SIPA jučer predala Tužiteljstvu BiH

Privođenje
Petra Baršića

SIPA uhićene u akciji 'Memory' predaje Tužiteljstvu

FOTO: A. Razić

Boris
Grubešić

Grubešić je naveo da Tužiteljstvo BiH nastavlja istragu u ovom predmetu u smjeru podizanja optužnice te da se doista radi o najopsežnijoj i najvećoj akciji u posljednjem tonu BiH, kada je riječ o otkrivanju koruptivnih kaznenih djela čiji počinitelji su visoki dužnosnici

kako je naveo Grubešić, jest idućih 24 do 48 sati.

Uhićeno 19 osoba

U akcijama izvedenim u petak, osim Budimira, uhićeno je još 19 osoba, za koje su ranije u Tužiteljstvu naveli kako će nakon ispitivanja odlučiti za koga od njih će zatražiti pritvor, a za koga mjere zabrane. Među djelima koja se Budimir stavljaju na teret je i ono da je mimo zakona donosio odluke o pomilovanju osuđenika. Naime, Budimir je, prema službenim podacima, u 20 mjeseci uvažio zahtjev za pomilovanje za 162 osuđenika. Toliki broj "pomilovanih" u relativno kratkom razdoblju je istražiteljima postao sumnjiv. Akcija praćenja je počela kada je Armin Kulovac, koji je, navodno, uhićen u petak, tražio vezu da plati kako bi njegov osuđeni brat bio pomilovan. Moglo se čuti kako su se zainteresirani za pomilovanje javljali Jurčeviću i Kulovčaninu, koji su navodno kontaktirali Jurčevića. Međutim, nitko od istražitelja jučer nije želio potvrditi ovu informaciju. Osim Kulovca, istražitelji su, navodno, presreljeli još nekoliko razgovora o pomilovanju. Iako se u Tužiteljstvu bralo šutnjom, predsjednik FBiH Budimir je u petak

Fahrja
Karkin

Odvjetnici

Odvjetnik Fahrja Karkin jučer je izjavio da više ne zastupa Budimira. Odvjetnica Branka Prajak je ostala u pravnom timu, koje pored nje čini još odvjetnik Ragib Hodžić iz Zenice, inače potpredsjednik Budimirove Stranke pravde i povjerenja.

Branka
Prajak

navečer saslušan u službenim prostorijama SIPA-e u prisutnosti odvjetnika Fahrje Karkin i Branke Prajak. Međutim, odvjetnik Karkin je jučer izjavio da više ne zastupa Budimira, da su se čuli telefonom i dogovorili da će njegovu obranu preuzeti drugi odvjetnik. Odvjetnica Prajak je ostala u pravnom timu, koji pored nje čini još odvjetnik Ragib Hodžić iz Zenice, inače potpredsjednik Budimirove Stranke pravde i povjerenja.

Promet drogom

U SIPA-i, koja je bila nositelj aktivnosti uhićenja i pretresa, naveli su da je u sklopu akcije kodnog naziva "Memory" u petak uhićeno devet osoba zbog organiziranja kriminala i neovlaštenog prometa drogom. Devet osoba iz ove skupine se dovodi u vezu da su sudjelovali u dogovoru, nabavi i prijevozu 110 kilograma marihuane koja je zaplijenjena u Crnoj Gori sredinom veljače na graničnom prijelazu Vračenovici na granici s BiH u pokrajini kamiona koji je prevozio bager. Crnogorska policija je tada uhitila D. D. (59) iz Podgorice koji je vozio kamion.

Istražitelji su došli do saznanja da je prvoo sumnjičeni u predmetu

kodnog naziva "Memory" bio u postupku pomilovanja u Uredu predsjednika Federacije BiH. U sklopu akcije "Patriot" privedeno je 10 osoba zbog primanja dara i drugih oblika koristi, davanja dara i drugih oblika koristi te protuzakonitog posredovanja. U okviru akcije pretreseno je osam lokacija, a uhićeni se terete da su sudjelovali u pripremi radnjama za donošenje nezakonitih odluka pomilovanja od predsjednika Federacije. I u sklopu akcije "Pravda" privedena je jedna osoba zbog zloporabe položaja ili ovlasti te davanja dara ili drugih oblika koristi te su pretresene četiri lokacije. Tijekom pretresa u sve tri akcije su pronađeni i privremeno izuzeti veća količina dokumentacije koja se odnosi na rad Federalne komisije za pomilovanje, računala, mobilni telefoni, SIM kartice i drugi predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku. Pretresen je Budimirov ured u zgradi Predsjedništva BiH u Sarajevu, njegovo službeno vozilo, potom predsjednikov ured u zgradi Vlade FBiH u Mostaru te dio prostorija Federalnog ministarstva pravosuđa u kojima se nalazi radni prostor Komisije za pomilovanje.

Pravni aspekti i posljedice uhićenja prvog čovjeka Federacije BiH

Uhićenje Budimira varijanta državnog udara?

• Piše: Dario Pušić
• dogadjaji@dnevni-list.ba

MOSTAR - Uhićenje predsjednika Federacije BiH Živka Budimira kao prvog čovjeka tog entiteta samo po sebi je besmisleno i zamjena teza, smatra poznati odvjetnik doc. dr. Almin Dautbegović koji je u razgovoru za naš list naveo kako je uhićenje prvog čovjeka entiteta, odnosno nositelja funkcije koja ima državničke odlike, moguće samo u varijantama državnog udara, nikako drukčije.

Što sada, imamo pritvor i što ako Budimir ne podnese ostavku, a zašto bi podnio ako kaže da je nevin? Dakle, imamo predsjednika koji upravlja dijelom države iz pritvora. To je samo po sebi besmisleno i mislim da se ovdje radi o zamjeni teza. Ne može se u ovoj državi početi s rasčišćivanjem kriminala na ovaj način. Ovo je glupost, upozorio je Dautbegović.

Almin Dautbegović

nemoguće je da obnašaju dužnosti ako su opterećeni hipotekom da ih se može svakodnevno kazneno proučiti. No to se, nastavlja dalje Dautbegović, nije svjedočilo visokom predstavniku koji donosi četiri amandmana na Ustav Federacije, a istodobno se mijenjaju i odredbe o imunitetu. Nakon što je Parlament FBiH potvrdio nove odredbe, izvršna vlast u Federaciji isključena je od imuniteta za kazneno gonjenje.

Dakle, do danas izvršna vlast radi, a da nema imunitet, naglasio je Dautbegović.

Ukidanje imuniteta

Pritom se osvrnuo i spekulacije oko toga ima li ili nema prvi čovjek izvršne vlasti pravo na imunitet od kaznenog gonjenja, podsjetivši kako od 2002., odnosno amandmana OHR-a, takvo što više ne postoji kada su u pitanju nositelji izvršne vlasti. Naime, pravne zavrzlame oko imuniteta počele su u vrijeme kada je bio aktualan proces protiv tadašnjih ljudi Federacije Edhema Bičakčića i Dragana Čovića koji su pitanje svog imuniteta uspješno digli na razinu Ustavnog suda BiH, odnosno Federacije. Tada je bilo izvjesno i kako će dobiti tu vrstu zaštite, što je, smatra, i normalno jer izvršnu vlast predstavljaju najviši dužnosnici i

Pravo pripada predsjedniku

Kao primjer da u europskim zemljama izvršna vlast ipak ima imunitet, on je naveo Italiju te premijera Silvija Berlusconi koji se, unatoč brojnim suđenjima, štiti od progona jer ulaže velike napore da dođe na vlast kada stječe i zaštitu.

No, unatoč tomu, istaknuo je Dautbegović, nitko ozbiljan ne misli da treba mijenjati Zakon o imunitetu.

Kada su, pak, u pitanju pomilovanja zbog kojih je i pokrenut postupak protiv Budimira, odvjetnik Dautbegović je stava kako isključivo pravo da pomiluje pripada predsjedniku Federacije te se ne može dovesti u pitanje njegovo pravo da odlučuje u tom procesu.

Izmir Hadžavić, tajnik Doma naroda

Ustavni sud ne može smijeniti Budimira

SARAJEVO - Izmir Hadžavić, tajnik Doma Naroda Parlamenta FBiH, u izjavi za Dnevni list kaže kako je FBiH zbog amandmana visokog predstavništva koji je ukinuo imunitet za nositelje izvršne vlasti sad u potpuno apsurdnoj situaciji. "Ustavni sud FBiH teško može smijeniti predsjednika FBiH Živka Budimira po eventualnom zahtjevu dvotercinskih većina oba doma Parlamenta BiH. Zbog pre-

sumpejje nevinosti, čak i ako dođe takav zahtjev zato što je on osumnjičen ili optužen, sudac Ustavnog suda se mora zapitati može li se za nekog zbog tog reći je li on 'dostojan obavljati tu funkciju', budući da je do pravomoćnosti presude Budimir neudržan čovjek", ističe Hadžavić. Podsjeća na slučajeve Dragana Čovića, Mirka Šarovića, Ante Jelavića... koji su prošli tu "fazu" i bili mjesecima u pritvoru. PZ.

VALENTIN INZKO

Budimir je nevin do pravomoćno donesene presude

SARAJEVO - Visoki predstavnik u BiH istaknuo je sinoć kako nije važno je li prekjučer uhićen predsjednik FBiH, Valentin Inzko ili neki drugi bovjek.

“Do trenutka kad je ta osoba pravomoćno osuđena ona je nevinna i ima pravo na obranu. To vrijedi i u slučaju predsjednika FBiH Živka Budimira. Malo sam bio začuden da se u trenutku početka te akcije tamo našlo 20-30 kamera. To je malo neobično, ali organi neka rade svoj posao”, kazao je Inzko za FTV. Visoki predstavnik Valentin Inzko proteklog je tjedna posredovao u pokušajima da se riješi pitanje imenovanje sudaca Ustavnog suda FBiH, što ovisi o prijedlogu koji mora potpisati Budimir, koji je jedini ovlašten za to, te se očekivalo da on to učini do novog sastanka planiranog za 30. travnja, no taj sastanak je sada odgođen te se zasad ne može predvidjeti što dalje. “Popuna Ustavnog suda FBiH nužna je kako bi se on mogao očitovati o zahtjevima za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, zbog kojih je blokirano donošenje nekih važnih odluka u entitetskom parlamentu. Jedna od njih odnosi se i na stupanje na snagu odluke o izglasavanju nepovjerenja sadašnjoj vladi FBiH u čijem su sastavu ministri iz stranaka koje su u proteklom mjesecima prestale biti koalicijski partneri. Dok se ne riješi Budimirov status nakon istrage koju je protiv njega zbog korupcije otvorilo Tužiteljstvo BiH, postupak imenovanja sudaca Ustavnog suda ostat će blokirano pa će se time nastaviti i sadašnja kriza vlasti”, naveli su iz OHR-a. P.Z.

U stranačkim stožerima razrađuju se planovi nakon uhićenja

Foto: A. Razić

Tužiteljstvo BiH u ovom i svakom drugom slučaju upozorava na načelo presumpcije nevinosti prema kojem se nitko ne može smatrati krivim dok mu se krivnja ne dokaže pravomoćnom presudom

Šef HDZ-a Dragan Čović želi da Budimira na predsjedničkoj funkciji zamijeni Marinko Čavara

Smjena ili ostavka Živka Budimira?

Prema Ustavu, predsjednik Federacije može biti smijenjen odlukom Ustavnog suda na zahtjev dvotrećinske većine glasova svakog doma Parlamenta FBiH

• Piše: M. Osmović
• dogadjaji@dnevni-list.ba

SARAJEVO - Jesu li prekjučerašnje uhićenje Živka Budimira, predsjednika Federacije, i kazneni postupak koji je poveljen protiv njega dovoljan dokaz da on više ne može biti na toj funkciji? Ovo pitanje čeka odgovor, a može ga dati samo Parlament FBiH. Bilo zbog konzultacija među političkim dužnosnicima koje su u noći između petka i subote usijale njihove mobitele, opreza, dvojbi, upitnika nad spektaklom priređenim tijekom uhićenja Budimira, političkih igara i u sklopu njih stranačkih sukoba i nesuglasica, još se ne zna kada će Parlament FBiH zasjedati. Po logici stvari, oba doma Parlamenta morala su održati hitne ili izvanredne sjednice prekinoć kada je Tužiteljstvo BiH službeno priopćilo da

je Budimir uhićen jer radi se o šefu izvršne vlasti u FBiH, ali i zbog ukupne situacije u Federaciji koja je, priznao to netko ili ne, od petka dodatno zakomplicirana.

Osobna odluka

Živko Budimir je prvi visoki dužnosnik u BiH koji je uhićen u tijeku trajanja mandata i uopće prvi koji je uhićen u zgradi Predsjedništva BiH u Sarajevu. Je li mu paradom priređenom tijekom prekjučerašnje akcije SIPA-e izvedene po nalogu Tužiteljstva BiH već presuđeno? Odgovor bi mogao biti i potvrđan, bar što se tiče reakcija građana. Ono što je važnije jest da je presudu Budimiru već izrekao državni ministar sigurnosti Fahrudin Radončić izjavom da “nadležni tužitelji s dovoljno dokaza mogu ući u procesuiranje počinjenih kaznenih djela”.

Na drugoj strani, po za-

Puđarić, Kebo i Budimir

konima ove zemlje, Budimir ima status osumnjičene osobe. Tužiteljstvo BiH u ovom i svakom drugom slučaju upozorava na načelo presumpcije nevinosti prema kojem se nitko ne može smatrati krivim dok mu se krivnja ne dokaže pravomoćnom presudom.

Baš zbog ta dva suprotstavljena stava – onog kojeg

se drži Tužiteljstvo BiH i onog ministra sigurnosti, ne može se izbjeći dojam da u slučaju “Budimir” ima i političkog “bibera po pilavu”.

Prema onome što smo jučer doznali od naših izvora u rukovodstvima najjačih političkih stranaka u Federaciji, najsigurniji bi bili da se sve elegantno završi

Ako Budimir bude smijenjen ili podnese ostavku, do izbora novog, dužnost predsjednika Federacije obavljat će nezin potpredsjednik Svetozar Puđarić

Inzko: Začudio me toliki broj kamera

predsjednika Federacije

Prema onome što smo jučer doznali od naših izvora u rukovodstvima najjačih političkih stranaka u Federaciji, najsigurniji bi bili da se sve elegantno završi tako što bi Budimir podnio ostavku na položaj predsjednika

U slučaju Budimirove smjene, klubovi izaslanika u Domu naroda Parlamenta dužni su u roku 30 dana pokrenuti postupak da bi se, kako stoji u Ustavu, "popunilo upražnjeno mjesto do kraja započetog mandata"

tako što bi Budimir podnio ostavku na položaj predsjednika Federacije. Time bi se otvorio prostor da se zaobiđu zakonske i ustavne obveze što svakako traži vremena, a izvjesno je da bi te procedure donijele i nove političke svade. Problem je, međutim, što sve ovisi o osobnoj Budimirovoj odluci.

Rok 30 dana

Zbog toga se u uskim stranačkim stozerima uvjelicke razraduju sheme i scenariji po kojima će Budimir biti smijenjen. Kako se ta operacija može izvesti? Uvjet za pokretanje postupka za smjenu Budimira može se pokrenuti ako on bude sudski procesuiran.

Prema federalnom Ustavu, predsjednik Federacije, ukoliko je prekršio zakletvu ili iz drugih razloga nije dostojan vršenja te funkcije, može biti smijenjen odlukom Ustavnog suda FBiH "koji postupka prema zahtjevu dvotrećinske većine glasova svakog doma Parlamenta Federacije". Pravno tumačenje je da to znači da je zahtjev Ustavnom sudu za smjenu predsjednika FBiH važeći kada ga potpišu dvije trećine zastupnika Zastupničkog doma i dvije trećine izaslanika Doma naroda. Isto vrijedi i za dva potpredsjednika Federacije.

Što se događa ako Budimir bude smijenjen? Pre-

ma ustavnim odredbama, klubovi izaslanika u Domu naroda Parlamenta FBiH obvezni su u roku od 30 dana povesti postupak "da bi se popunilo upražnjeno mjesto do kraja započetog mandata". Ustav ne precizira rok do kojeg novi predsjednik Federacije mora biti izabran, ali određuje dužinu mandata, u ovom slučaju do izbora 2014. godine. Ista procedura vrijedi i kada se radi o smjeni potpredsjednika Federacije.

Ako Živko Budimir bude smijenjen, dužnost predsjednika Federacije do izbora novog obavljat će jedan od aktualnih potpredsjednika i time imati dvije dužnosti – predsjedničku i potpredsjedničku. U takvom raspjetu, to će biti Svetozar Pudarić. Dvije najviše funkcije u izvršnoj vlasti Federacije su predsjednik FBiH i predsjednik Vlade i ne mogu ih obnašati pripadnici istog konstitutivnog naroda. S obzirom da je predsjednik Vlade Nermin Nikšić Bošnjak, potpredsjednik Federacije Mirsad Kebo, također Bošnjak, ne može računati da bi privremeno mogao biti i predsjednik Federacije.

Prema informacijama do kojih smo došli, šef HDZ-a Dragan Čović je odlučio da Marinko Cavara, potpredsjednik te stranke, bude predsjednik Federacije ukoliko Budimir podnese ostavku ili bude smijenjen.

INTERVJU Potpredsjednik Federacije BiH Svetozar Pudarić

Ustav ne predviđa ovakvu situaciju, tražit ćemo tumačenje

Mislim da u ovom slučaju nema nikakve političke pozadine, ocjenjuje Pudarić

Ustav ne predviđa ovakvu situaciju. On predviđa nekoliko načina za izmjenu, smjenu, tako da ni ustavotvorac nije predvidio situaciju da će predsjednik biti optužen ili uhićen, kaže Pudarić

• Razgovarala: Sanja Bjelica Šagomović
• sanja.bjelica@dnevni-list.ba

Potpredsjednik Federacije BiH Svetozar Pudarić kaže kako će se i on i potpredsjednik Mirsad Kebo suzdržati od bilo kakvih aktivnosti dok status predsjednika Federacije ne bude sasvim jasan. Pudarić ističe kako Ustav ne predviđa ovakvu situaciju u kojoj se našla Federacija te navodi kako će tražiti tumačenja od zakonodavca i drugih nadležnih institucija. Pudarić kod Budimirovog uhićenja ne vidi političku pozadinu.

Što će se dogoditi s vlašću u Federaciji ukoliko predsjednik Federacije ostane u pritvoru, što su Vaši potezi?

- Danas, sutra i preko sutra je prerano govoriti o bilo čemu, jer nemamo kvalifikaciju statusa gospodina Budimira niti karakter njegovog zadržavanja. Ovo je privremeno lišavanje slobode i tek državni tužitelj može odrediti pritvor. Prerano je u ovom trenutku govoriti o bilo čemu. Ovo je početak istrage, ne znamo ni što će tražiti tužitelji, ni kako će se odrediti Sud. Ne može se govoriti o bilo kakvim potezima.

Vi, znači, preko vikenda nećete imati nikakvo djelovanje?

- Ja sam legalist i mislim da je i gospodin Kebo i očekujem da se svi tako ponašamo. Dok ne bude potpuno jasan status predsjednika Budimira, mi niti možemo, niti hoćemo, niti želimo postupati drukčije nego što to Ustav i zakon propisuju. Ja, da bih sebi olakšao, zatražit ću stručna mišljenja. Nisam očekivao da ću se u ovom mandatu baviti ovakvom ni sličnom situacijom, jer nitko ne polazi od toga da će najviši nositelji vlasti biti dovedeni u vezu s kriminalom.

Može li Budimir, ako ostane u pritvoru, nastaviti

Ovo je početak istrage, ne znamo ni što će tražiti tužitelji, ni kako će se odrediti Sud. Ne može se govoriti o bilo kakvim potezima, kaže Pudarić

ti raditi svoj posao? Hoće li se tražiti njegova ostavka, smjena?

- Ustav ne predviđa ovakvu situaciju. On predviđa nekoliko načina za izmjenu, smjenu, tako da ni ustavotvorac nije predvidio situaciju da će predsjednik biti optužen ili uhićen pod optužbom za korupciju, a nema kvalifikacija o moralnoj nedostojnosti, odnosno krsenju zakletve.

Sve optužbe ipak trebaju biti dokazane na sudu?

- Ne radi se samo o sud-

skim procesima. Znamo da je u Hrvatskoj potpredsjednik Vlade gospodin Radimir Čačić čekao da bude presuđen da bi podnio ostavku. Bilo je slučajeva kada su članovi vlada i premijeri davali ostavku nakon podizanja optužnice tako da se tu ne radi samo o tumačenju zakona nego i o političkoj kulturi.

U javnosti ima dosta komentara kako se radi o montiranom procesu da bi se otvorila vrata rekonstrukciji vlasti u Federaci-

ji. Kakav je Vaš komentar na to?

- Tko god daje takve izjave i spekulira na taj način je onaj tko bi se ponašao na taj način ili upravljao situacijama u tom slučaju. To su oni koji su svojevremeno montirali aferu "Državni udar" i u posljednje vrijeme navodnu aferu korupcije bivšeg ministra MUP-a Sarajevske županije. Ljudi koji se bave takvim radnjama misle da i svi ostali postupaju kao i oni. Mislim da u ovom slučaju nema nikakve političke pozadine.

Bilo je govora da će se do 30. travnja riješiti pitanje imenovanja sudaca Ustavnog suda FBiH, ima li šanse da se to dogodi?

- Ja ne znam ima li ili nema šansi. Možda će gospodin Budimir ponovno u ponedjeljak biti na svom poslu i potpisati imenovanja. Možda će Budimir biti u pritvoru, a postupak se pokrenuti i suci biti imenovane na drugi način. Federacija ne smije stati zbog ovoga, a kako će funkcionirati, dopustite da vidimo.

Ukoliko Budimir bude u pritvoru i bude spriječen obavljati dužnost, što preuzima funkciju predsjednika, Vi ili Kebo?

- Dopustite da to onda vidimo s nadležnim institucijama. Tražit ćemo onda pomoć zakonodavca, znači onoga tko je donio Ustav, kao i od Ustavnog suda. Zakon tumači onaj tko ga je pravio. Tu ćemo morati imati jasnu situaciju da ne bi bio doveden u pitanje ne samo legitimitet nego i legalitet odluka koje će trebati donijeti u budućnosti.

U javnosti ima i komentara koji kažu kako se posljednjih petnaestak godina u Federaciji uhićuju i procesuiraju uglavnom hrvatski dužnosnici, kakav je Vaš komentar?

- Prvi put čujem reakciju koja na taj način tumači akcije Tužiteljstva. Ne mislim da je to tako.

UKRATKO

Direktor GOŠK-a Lujo Ilić priveden pa pušten

Među 20 privedenih osoba u preključerajnoj akciji SIPA-e našao se i direktor nogometnog kluba GOŠK iz Gabele, Lujo Ilić. Ilić je, prema saznanjima našeg lista, nakon ispitivanja u sjedištu SIPA-e u istočnom Sarajevu pušten oko dva ujutro. Javnosti zasada nije poznato je li direktor hercegovačkog premierligaša osumnjičen za nešto, kao ni okolnosti na koje je ispitivan. Na naše pozive Ilić jučer nije odgovarao. I. M.

Foto: Miro Zovko

Federalni ministar pravosuđa **Zoran Mikulić**

Pomilovanja nisu sporna ako nije za to uzeo novac

Potpisao sam i izvješće u vezi s pomilovanjem **Mirse Švicarca** jer je to moja zakonska obveza, kaže ministar Zoran Mikulić

• Piše: Predrag Zvijerac
• predrag@dnevni-list.ba

SARAJEVO - Federalni ministar pravosuđa Zoran Mikulić kaže kako uopće nije sporno koliko je predsjednik FBiH Zivko Budimir dao pomilovanja.

- Predsjednik FBiH može dati na tisuće pomilovanja. On za to ima ustavne i zakonske ovlasti. Jedini problem je ako je netko za to uzimao novac, kazao je Mikulić u izjavi za Dnevni list.

Ministar potpisao

Što se tiče Povjerenstva za pomilovanja, ministar Mikulić ističe kako je i svaka njegova odluka također u skladu sa zakonom i Ustavom te napominje kako predsjednik FBiH ima pravo tu odluku prihvatiti, odbiti ili o njoj dati svoje mišljenje.

- Ni odluke Povjerenstva također nisu sporne. Nije sporno ni ako to povjerenstvo donese na tisuće odluka. Sporno je, ponovno, ako je netko u Povjerenstvu za to uzeo novac, naglasio je federalni ministar pravosuđa. On pojašnjava kako se zahtjev za pomilovanjem upućuje Ministarstvu pravosuđa FBiH. Od svibnja do prosinca 2012. godine Povjerenstvo za pomilovanja ovog ministarstva prosljedilo je na ruke predsjednika FBiH Zivka Budimira oko 440 predmeta te je u tom razdoblju Budimir dao 162

pomilovanja.

Ministar Mikulić kaže da od tog broja oko 50 nije bilo u skladu s mišljenjem Povjerenstva, jer je ono ocijenilo i mišljenje suda, a ako se osuđena osoba nalazila u zatvoru, i mišljenje tog zavoda. Među njima je bio i u javnosti najeksplozivniji predmet Mersedada Hadžića, zvanog Mirso Švicarac. On se u KPZ-u Zenica nalazio na izdržavanju kazne za pokušaj ubojstva, bio je u dva navrata na Interpolovim tjeralicama, a sumnjalo ga se za nekoliko pucnjava.

- Povjerenstvo je dalo svoje mišljenje i ja sam ga potpisao. Povjerenstvo je predložilo smanjenje kazne za dva-tri mjeseca. Ja sam potpisao to izvješće budući da je moja zakonska dužnost potpisati i pozitivna i negativna mišljenja. No, predsjednik FBiH ga je odmah oslobodio, kaže Mikulić.

Čiji je Halilović?

Što se tiče pomoćnika ministra pravosuđa FBiH, ujedno i šefa Povjerenstva za pomilovanja Hidajeta Halilovića, koji je prekuferir također uhićen, federalni ministar pravosuđa kaže kako ne zna iz koje je Halilović stranke.

- Ja sam ga zatekao tu. On je pomoćnik ministra, ali i državni službenik. Ne pitam na poslu tko je iz koje stranke, to bi bilo neozbiljno i mobbing, kaže Mikulić.

Ni odluke Povjerenstva za pomilovanja ni odluke Budimira nisu sporne. Sporno je ako je netko za to uzeo novac, kaže Mikulić

DONOSIMO Tko je sve i na koji način p

Vlasti u BiH za deset godina pomilovale više od 500 osuđenika

Budimir je za svoga mandata pomilovao 162 osobe, a visina kazne koja im je skraćena je od nekoliko mjeseci do 15 godina zatvora

Ashdown je u rujnu 2005. zbog masovnog pomilovanja političara-prijestupnika donio odluku o privremenoj obustavi ovlasti do donošenja novih zakona

• Piše: Vanja Bjelica-Čabrljo
• dogadaj@dnevni-list.ba

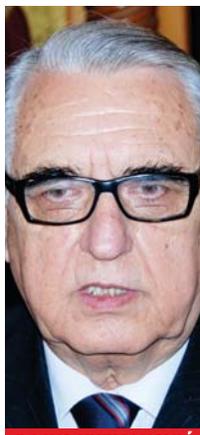
MOSTAR - U posljednjih deset godina predsjednici države i entiteta pomilovali su više od 500 osuđenika za razna kaznena djela, a među njima je i pedesetak teških ubojica i prijestupnika.

Što je sve rađeno u ovom segmentu do 2004. godine, javnost nikada neće doznati, a pozornost na nelegalnosti skrenuo je 2005. tadašnji visoki predstavnik u BiH Paddy Ashdown koji je u rujnu 2005. zbog masovnog pomilovanja političara-prijestupnika donio odluku o privremenoj obustavi ovlasti do donošenja novih zakona.

Spriječeni na kratko

Ashdown se na ovaj korak odlučio nakon što su pomilovani tadašnji državni zastupnik Munib Jusufović, Alija Delimustafić, bivši ministar unutarnjih poslova BiH i Miroslav Proce, bivši zamjenik ministra obrane FBiH.

Ashdown je nakon donesene odluke, koja se, sada se tek vidi, pokazala ispravnom, kazao kako je sustav pomilovanja "izložen političkoj zlorabi" i da je "očigledno da je lakše kriminalcu dobiti pomilovanje od svojih prijatelja u BiH nego običnom građaninu položiti vozački ispit". Ashdownova suspenzija u RS-u trajala je kratko jer je u tom entitetu već u ožujku 2006. donesen Zakon o pomilovanju, dok je u Distriktu Brčko isti donesen u veljači 2007., a u Federaciji u ožujku 2009. godine. Nakon donošenja zakona predsjed-

RAJKO KUZMANOVIĆ

Najznačajnija pomilovanja koja su izdali bivši predsjednici RS-a Milan Jelić i Rajko Kuzmanović jesu brisanje osude Đorđa Samojka, suca suda u Sokocu, Dragana Tovilovića, direktora poduzeća "11. novembar", i Radomira Neškovića, bivšeg direktora RTRS-a.

nici, neki manje, a neki više, kreću s pomilovanjima.

Krišto i političari

Od donošenja novih zakona do konca 2010. na svim razinama pomilovane su 244 osobe. Najmanje se ovaj sustav koristio u Distriktu Brčko gdje je pomilovano svega 12 osoba, kao i na državnoj razini gdje je pomilovano 14 osoba od kojih tri zbog zlorabe položaja. Od 136 pomilovanih osu-

Nekadašnja predsjednica Federacije Borjana Krišto mahom je vršila pomilovanja za bliske suradnike HDZ-a BiH

denika u tom razdoblju u RS-u, njih 23 je dobilo pomilovanje brisanjem osude.

U tom razdoblju najznačajnija pomilovanja koja su izdali bivši predsjednici Milan Jelić i Rajko Kuzmanović jesu brisanje osude Đorđa Samojka, suca suda u Sokocu, Dragana Tovilovića, direktora poduzeća "11. novembar", i Radomira Neškovića, bivšeg direktora RTRS-a. Pomilovali su i najmanje 11 policajaca iz RS-a koji su brisanjem osude dobili čist kazneni dosje.

U odnosu na druge razine vlasti, FBiH prednjači po broju pomilovanih političara i dužnosnika, ali i po broju pomilovanja za teške ubojice. Od 81 pomilovane osobe u 2009. i 2010. godini, njih 13 je zlorabilo položaj, a još dva političara i dva državna službenika počinila su i druga kaznena djela. Većina njih je pomilovanje dočekala na slobodi, bez dana provedenog u zatvoru.

U ove dvije godine tadašnja predsjednica Federacije Borjana Krišto mahom je vršila pomilovanja za bliske

suradnike HDZ-a BiH. Među prvima pomilovala aktere iz afere

omilovan?

“Poštanska banka”, direktora Mufidu Loju i člana Upravnog odbora Halida Galijaševića, koji su osuđeni zbog nezakonitog davanja kredita kojim su riješili svoje stanarsko pitanje. Pomilovani su i Izet Tursunović, Hazim Vikalo, bivši premijer Tuzlanske županije, nekadašnji načelnik općine Kiseljak Pero Madžar i Branko Golub, bivši prvi čovjek Srednjobosanske županije, svi osuđeni zbog zlorabe položaja. Među pomilovanim se nalaze i tri osuđena otmičara: Zdeslav Smoljan, Martin Paponja i Nedeljko Obad. Najzanimljivije je u Kristinim pomilovanjima ono za nekadašnjeg kolegu, a kasnijeg glavnog tajnika HDZ-a 1990. Josipa Merdžu. Naime, Merdžo je 2006. osuđen na zatvorsku kaznu u trajanju od jedne godine zbog zlorabe položaja, no niti jedan dan nije proveo služeći zatvorsku kaznu.

Budimirov mandat

Za tri mjeseca Kristinog mandata i ostatak 2011. koju je obilježio početak mandata Živka Budimira pomilovano je 96 pravomoćno osuđenih zatvorenika. Od toga je bilo čak 35 ubojica. Prema izvješću, Budimir je pomilovao petoricu napadača na policajce, 10 razbojnika, pet osoba koje su počinile tešku krađu, devetericu koji su teško ugrozili sigurnost javnog prometa, po jednog otmičara i piromana, jednu osobu koja je prouzrokovala smrt iz nehaja... Na slobodu su u 2011. pušteni i jedan silovatelj i pet dilera. U 2012. pomilovanja su uzela maha, tako da je za svoga mandata pomilovao 162 osobe, a visina kazne koja im je skrtačena je od nekoliko mjeseci do 15 godina zatvora. Najzvučnije i najspornije ime je jedna od najopasnijih osoba u kriminalnim krugovima u BiH - Mersed Hadžić, zvan Miršo Švicaarac, koji se, inače, dovodi u vezu s kriminalnom skupinom Zijada Turkovića. Sporno je i pomilovanje Elvisa Hodžića, a među pomilovanim od Budimira je i Sanja Vuleta. Među “zvučnim” imenima koje je Budimir pomilovao je i ratni zapovjednik Naser Orić.

U prošloj godini je, na primjer, Predsjedništvo BiH od 22 zahtjeva donijelo svega jednu odluku o pomilovanju osuđenika. Predsjednik RS-a Milorad Dodik je od 90 zahtjeva također donio jednu odluku.

Što je sve radeno u ovom segmentu do 2004. godine, javnost nikada neće doznati, a pozornost na nelegalnosti skrenuo je 2005. tadašnji visoki predstavnik u BiH Paddy Ashdown.

25 pomilovanih dužnosnika

Centar za istraživačko novinarstvo (CIN) objavio je prije nekoliko godina podatke o 25 dužnosnika koji su osuđeni za razna koruptivna djela, a potom pomilovani u razdoblju od 2006. do 2010. Većina je osuđena na zatvorske kazne, ali u čelijama nije provela ni dan. Nekolicina ih je boravila u zatvoru prije pomilovanja, a pojedini dužnosnici su s liste izbrisane u presude iz kaznenih evidencija.

To su Miroslav Rupčić, bivši pomoćnik ministra obrane FBIH, jedna N.N. osoba, Goran Novaković, službenik UNO-a BiH, Branko Golub, guverner Srednjobosanske županije, Boro Markov, direktor privatne tvrtke “Milenijum” iz Livna, Hazim Vikalo, predsjednik Vlade Tuzlanske županije, Izet Tursunović, mladi referent za porezna uvjerenja u Poreznoj upravi Tuzla, Mufid Lojo, direktor Poštanske banke, Halid Galijašević, predsjednik Upravnog odbora Poštanske banke, Pero Mađar, načelnik općine Kiseljak, Irena Obradović, blagajnica Općinskog suda u Čapljini, Ivo Janković, direktor trgovačke tvrtke “Op-skrba” iz Livna, Dragan Mandić, ministar unutarnjih poslova HNŽ-a, Kemal Terzić, načelnik općine Donji Vakuf, Mario Boras, direktor tvrtke “TUH Invest” iz Mostara, Josip Merdžo, premijer HNŽ-a, Radomir Nešković, direktor RTRS-a, Dragica Gvero, sanitarna inspektorica u Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite RS-a, Ivan Gudzijan, viši stručni suradnik - carinik pregledač u Upravi carina RS-a, Dragan Tovilović, direktor građevinskog poduzeća “11. novembar” iz Srpeca, Biljana Tovilović, šefica računovodstva građevinskog poduzeća “11. novembar” iz Srpeca, Đorđe Samojko, predsjednik Osnovnog suda u Sokocu, Dragutin Bojanović, Zoran Arsenić i Slobodan Janičić, službenici.

Uhićenje Živka Budimira samo jedan od primjera spektakularnih akcija u kojima su uhićivani Hrvati

SPECIJALCI I MASKE Sarajevski sudski progoni Hrvata

Ne ulazeći u sadržaj sumnji, nemoguće je otići se dojmima kako su policijske snage iz Sarajeva, bila to SIPA ili Federalna uprava policije, uvijek spremne demonstrirati svoju sposobnost te prilikom uhićenja Hrvata ne bježe od spektakularnih akcija, dugih cijevi i pune ratne opreme

• Piše: D. Pušić
• događaji@dnevni-list.ba

MOSTAR - Posljednja velika akcija SIPA-e u kojoj su uhićeni predsjednik Federacije Živko Budimir, njegov savjetnik za brnitijska pitanja Petar Barišić te niz drugih osoba, ali i pretresena uspješna hercegovačka tvrtka Bernina iz Širokog Brijega, pokazala je s kolikom revnošću i odlučnošću institucije stacionirane u Sarajevu rade kada je u pitanju istraga osoba i poduzeća s hrvatskih područja u Federaciji BiH.

Ne ulazeći u sadržaj sumnji kojima Tužiteljstvo BiH i SIPA raspolažu u konkretnim predmetima, nemoguće je otići se dojmima kako su policijske snage iz Sarajeva, bila to SIPA ili Federalna uprava policije, uvijek spremne demonstrirati svoju sposobnost bez zadržke kada im se na drugoj strani nalaze predstavnici Hrvata. Drugim riječima ne bježe se od spektakularnih akcija, dugih cijevi i pune ratne opreme prilikom privođenja hrvatskih dužnosnika, iako su okolnosti na terenu možda daleko od stvarne prijetnje za djelatnike policijskih agencija.

Uhićenje Budimira, Barišića i ostalih samo je posljednji u nizu primjera koji se vuku još od kraja 90-ih kada su krenuli i prvi sudski procesi protiv Hrvata.

Udar na HNŽ i MUP

Javnost u BiH svjedočila je tako prije nekoliko godina velikom sudskom procesu pred Sudom BiH u kojem su glavni krivci bili Hrvati i to čelni ljudi Vlade i MUP-a Hercegovačko-netretvanske županije. Proces se vodio zbog navodne zlorabe položaja i oštećenja proračuna HNŽ-a, a sve je završilo osuđom Dragana Mandića na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, dok su svi ostali visoki hrvatski politički i policijski dužnosnici, dvojica predsjednika Vlade HNŽ-a, ministar Goran Bilić i policijski ravnatelj Dragan Brkić, oslobođeni optužbi za zlorabe službenog položaja i ovlasti. Ovaj je proces cijelo vrijeme bio opterećen različitim nejasnoćama, kao

Čović i ostali oslobođeni

Među posljednjim procesima u kojima su se hrvatski čelnici našli na optuženičkoj klupi je i onaj za privatizaciju Eroneta. Naime, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine pravomoćno je ovog tjedna oslobodio optužbi predsjednika HDZ-a BiH Dragana Čovića i još šestoro optuženih za privatizaciju mostarskog telekomunikacijskog operatera Eroneta 1999. godine. Sudsko vijeće Županijskog suda u Mostaru, a zatim i Vrhovni sud FBIH prihvatili su dokaze obrane koja je utvrdila da Čović u vrijeme spornih odluka o prijenosu udjela u tvrtki Eronet s Federacije BiH na tri privatne tvrtke, Hercegovina osiguranje, Alpinu commerce i Croherc, uopće nije bio predsjednik upravnog odbora. Također je odbacio odgovornost i pet članova upravnog odbora, Vladimira Šoljića, Slavice Josipović, Nevena Đukića, Matana Žarića i Ivana Bačka, kao i tadašnjeg direktora Marinka Gilje.

i prosvjedom obrane koja je u više navrata prozivala Tužiteljstvo BiH za nezakonito prikupljanje dokaznog materijala, a svi još pamte udaje policijskih snaga iz Sarajeva u zgradu MUP-a u Mostaru.

Ubojstvo Leutara

Jedan od primjera u kojima su Hrvati završili na sudskim klupama svakako je i nikad razjašnjeno ubojstvo pokojnog doministra MUP-a FBIH Joze Leutara nakon čega se pokrenuo proces protiv Ivana Andabaka i još pet osoba, a nakon postupka koji je trajao gotovo dvije godine, Županijski sud u Sarajevu donio je oslobađajuće presude za

šesticu optuženih. Tako je u studenome 2002. “šestorka” oslobođena odgovornosti, a prava istina o ubojstvu Leutara ostala je zavijena velom tajne. Hrvatima se pokušalo staviti na teret ubojstvo najvišeg policijskog dužnosnika kojeg su imali, no zahvaljujući činjenici da nisu postojali dokazi da su optuženi planirali i izveli atentat na doministra MUP-a Federacije BiH Leutara, sve je završilo oslobađanjem.

Naravno, nakon toga pravosudna tijela u Sarajevu nisu pokazala ni djelić odlučnosti koju su prethodno imali prilikom procesa protiv Andabaka uhvatiti se u koštac s ovim predme-

tom.

Rušenje Hrvatske samouprave

U nizu spektakularnih akcija i procesa u kojima su pritvarani Hrvati posebno se ističe udar na čelnike Hrvatske samouprave pri čemu su na sudu završili Ante Jelavić, Miroslav Prce i Dragan Čurčić koji su se teretili za zlorabe položaja. Prce je prvo bio nepravomoćno osuđen jer je donio odluku kojom je naredio da se pripadnici HVO-a pošalju na čekanje čime je za pripadnike HVO-a i Ministarstva obrane FBIH nastala šteta u neutvrđenom iznosu. Žalbeno vijeće Suda BiH nakon toga donijelo je presudu kojom je prvostupnijska presuda preinačena u osuđujućem dijelu te je optuženi Miroslav Prce oslobođen optužbe da je počinio kazneno djelo zlorabe položaja ili ovlasti, dok je isto vrijeme žalbeno vijeće potvrdilo prvostupnijsku presudu u preostalom, nepreinačenom dijelu.

Hercegovačka banka

S druge strane, Jelavić je mnogo poznatiji zbog sudskog progona u slučaju “Hercegovačka banka”, no i ovaj je predmet završio neslavno jer je žalbeno vijeće Suda BiH ukinulo prvostupnijsku presudu kojom je osuđen na deset godina zatvorske kazne jer je navodno posredstvom Hercegovačke banke sudjelovao u pronevjeri novca što ga je Hrvatska kao pomoć slala Hrvatima u BiH.

Ne treba zaboraviti kako su tijela u Sarajevu za akciju rušenja samouprave i upad u Hercegovačku banku imala potporu snaga SFOR-a, a Hrvati se i danas sjećaju specijalnih postrojbi SFOR-a i federalnog MUP-a s maskama na glavama uz potporu oklopnih snaga koji su upali u sve poslovne Hercegovačke banke u BiH. Navedenim primjerima svakako treba dodati one novijeg datuma koji, doduše, nisu rezultirali nečim konkretnijim poput istraga SIPA-e u Elektroprivredi HZ HB ili mostarskom HT-u, no, nakon uhićenja Budimira, nitko ne jamči da će pravosudna tijela države i Federacije stati na njemu.

ANALIZA

Nakon uhićenja
predsjednika FBiH
Živka Budimira

Piše: Prof. dr. Slavo Kukić

Pritvor zbog krivnje ili političke računice

U Turskoj me, točnije u Izmiru, gdje sudjelujem u radu jedne međunarodne konferencije, zatiče vijest o najnovijim uhićenjima u BiH. I to ne bilo kakvim. Uhićeni su, pročitah, predsjednik Federacije – i još osamnaestorica s njim – a dio medija spekulira da je u sosu i dopremijer većeg bh. entiteta.

Uhićene se, čitam, tereti za kaznena djela zlorabe položaja i ovlasti, protuzakonito posredovanje, primanje i davanje mita, organizirani kriminal, čak i neovlašteni promet opojnih droga.

Oglasili su se i ljudi s vrha piramide izvršne vlasti. Nitko, kaže federalni premijer, ne smije biti iznad zakona niti se, dodaje, treba kriti iza funkcije koju obavlja. A entitetski ministar pravosuđa, kako i dolikuje, objašnjava formulu po kojoj će FBiH nastaviti normalno

funkcionirati. Što se, da ga parafraziram, tiče prava na imunitet, kojeg je htio iskoristiti prvi čovjek Federacije, takvo pravo je brisano iz Ustava i pozivanje na njega je izvanpredmetno. No, sve to, nastavlja ministar, nije problem za funkcioniranje Federacije – jer, eto, Ustavom je predviđena i ta situacija. Ukratko, pojašnjava ministar, u slučaju odsutnosti predsjednika, pa iz bilo kojeg razloga odsutnost nastala, mijenjaju ga dva dopredsjednika. I tu se, da ministru pripomognem, po

onoj narodnoj “čiča miča, gotova je priča”, krug i zaptvara.

Neka je počelo

Pitanje je, međutim, je li baš sve tako? Što se mene tiče, doista svatko treba odgovarati za ono što čini. I doista je ohrabrujuće ako najnovija uhićenja predstavljaju prve znake funkcioniranja pravne države. Jer, ruku na srce, puno je vremena prošlo a da smo, zbog nespremnosti države da se obračuna sa svojim najprepoznatljivijim, istod-

obno i najsturenijim kriminalcima – onima s vrha piramide državne vlasti – nemoćno ponavljali dobro prepoznatljivu, kažu Rojsovu, sintagmu “tko je jamio – jamio”. Neka je, dakle, počelo, pa bilo s kim da je – s predsjednikom Federacije, premijerom ili dopremijerima, nekim trećim. Jer, to će biti znak i za sve ostale – da se ne može biti zaštićen zbog samo jedne činjenice – da si na funkciji, državnoj ili stranačkoj, da uživaš imunitet i da možeš raditi što te volja. I da jednom svemu, pa

i toj logici, mora doći kraj. Nije, dakle, problem s temeljnim principom. Ali, što ako posrijedi nije to? I što, recimo, ako iza najnovijih uhićenja stoji politička, a ne pravna pozadina? Puno građana BiH, a i ljudi koji se bave analizama političke i društvene zbilje, siguran sam, ovih dana postavlja isto ili slična pitanja. Zašto? Jer, krajnje pojednostavljeno, na to tjera veliki broj detalja iz svakodnevnice ove zemlje. Na neke od njih, uostalom – posebice zbog prvih reakcija premijera i

ministra pravosuđa – zgora nije upozoriti i ovom zgodom.

Kriza vlasti

U FBiH, podsjetimo, skoro već godinu dana traje permanentna kriza vlasti. Razvrgla se jedna vladajuća koalicija – ona platformaška – formirala nova, koalicija koju Lagumdžija sklepa s nekoć svojim najlućim neprijateljem – tobože bivšim vlasnikom Avaza. Ali i s Čovićem, unatoč postizbornom uvjerenju svojih birača da može i s crnim

Zamislimo, dakle, sjedeću konstrukciju. Budimira treba optužiti za nešto i skloniti ga. Njegovu funkciju će potom preuzeti dvojica dopredsjednika koji će završiti posao na koji Budimir nije bio spreman. U međuvremenu, tijela gonjenja mogu konstatirati da nije bilo pravne osnove za uhićenje. I eto ga – Budimir slobodan, a vlast je u rukama bossa koji je izgubio strpljenje i sve više je iskazivao nemoć i nervozu koja je prati. I odlučio se, usput, za scenarij koji briše svaku vezu s demokracijom i ambijentom ljudskih i građanskih sloboda.

ruku. Ustav, dakako, dopušta i još jednu mogućnost – da zahtjev za smjenom predsjednika podnese entitetska Vlada. Ali, nije išlo ni preko nje – jer tamo većinu ruku imaju Zlajzi neskloni. I došlo se, očito, u mat-poziciju. Ili ići na nove izbore ili se strpjeti do redovitih izbora 2014. godine.

Montirani proces

A onda, k'o grom iz vedra neba, uhićenje predsjednika Federacije. Što, da se ne lažemo, tjera na razmišljanje nije li baš u tom činu pronađeno i čarobno rješenje da se dode do vlasti. Informacije su mi, istina – jer sam izvan BiH – relativno šturu pa dopuštam da mi pravac razmišljanja i ne mora biti dobar. No, uz rizik i da pogriješim dopustit ću sebi jednu intelektualnu "akrobaciju" koja može biti poticaj i za drukčije razmišljanje od trenutno, siguran sam, u BiH dominantnog. Zamislimo, dakle, sjedeću konstrukciju. Budimira treba optužiti za nešto – zlouporabu ovlasti, kriminal, tko zna što sve još ne – i skloniti ga privremeno s mjesta na kojem je bio brana konstituciji nove izvršne vlasti. Njegovu funkciju će, potom, kako Ustav i propisuje, preuzeti dvojica dopredsjednika većeg bh. entiteta.

Po hitnom postupku oni će potom završiti posao na koji Budimir nije bio spreman – popuniti Ustavni sud svojima, smijeniti postojeću Vladu i izabrati novu, a potom dovršiti i ostatak posla koji se podrazumijeva. U međuvremenu, dakako, tijela gonjenja – ili sud, svejedno – mogu konstatirati da nije bilo pravne osnove za uhićenje i kazneni progon predsjednika Federacije i čitav proces će biti obustavljen. I eto ga – Budimir slobodan, s njim i ostali uhićeni, a vlast je u rukama bossa koji je izgubio strpljenje i sve više je iskazivao nemoć i nervozu koja je prati. I odlučio se, usput, za scenarij koji briše svaku vezu s demokracijom i ambijentom ljudskih i građanskih sloboda.

Ne tvrdim da je ova intelektualna konstrukcija stopostotno i pouzdana. Ali, vrijedi i o njoj razmišljati. Jer, ima li i trunke mogućnosti za nju, ajme svima nama – i onima koji su mogućih posljedica svjesni onima koji to još uvijek, i iz različitih razloga, nisu. Jer, u tom slučaju se s popriličnom sigurnošću svi mi zajedno, dakle kao društvo, vraćamo tamo gdje smo i bili – i to ne 1990., nego puno prije, u vrijeme neposredno iza Drugog svjetskog rata.

U ambijent vladavine straha svugdje i na svakom koraku. I sve to zbog samo jednog čovjeka – koji je, usput kazano, u međuvremenu pokazao da, oprostite mi na nepristojnosti, nije vrijedan ni pilšijva boba. I koji je, po oprobanom markijavelističkom principu, zbog političke računice spreman i na najokrutnije tamnice. Baš kao što su, u neka druga vremena, bile spremne neke druge ljudske i političke spodobе.

REAKCIJE...

Predsjedništvo Stranke pravde i povjerenja

Rekonstrukcija Vlade FBiH osnovni motiv Budimirovog uhićenja

SARAJEVO - Predsjedništvo Stranke pravde i povjerenja (SPP) najoštrije osuđuje pritvaranje predsjednika FBiH Živka Budimira i predsjednika ove stranke te traži njegovu puštanje u zakonom propisanom roku od 24 sata. U SPP-u drže da nije bilo potrebe za Budimirovim privremenjem jer je riječ o poštenom čovjeku preko kojega se žele ostvariti politički ciljevi i institucionalni nered u FBiH. Na žurnoj telefonskoj sjednici Predsjedništva SPP-a u petak navečer je zaključeno da je predsjednik FBiH Budimir priveden stoga što nije želio nezakonito potpisati rekonstrukciju Vlade FBiH.

Trenutak u kojem je izvedena akcija i metode jasno govore da je riječ o napadu na institucije FBiH i izazivanje novog nereda u FBiH, u čemu je možda imao utjecaja i predsjednik RS-a Milorad Dodik jer upravo njemu najviše odgovara nered u FBiH budući da nitko, osim veleposlanika SAD-a u BiH, nije razotkrio Dodikovu politiku odlučivši s njim više ne komunicirati, stoji u reagiranju SPP-a.

Nadalje se dodaje da, ako je Budimir, koji je dokazao da je domoljub, nešto i stavlja na teret, on treba biti pušten da se brani sa slobode, dok svi ostali koji su pritvoreni trebaju osobno rješavati svoje sporove.

U Budimirovom slučaju sigurno je riječ o podvali, posebice uzme li se u obzir da ga se tereti za 47 tisuća maraka. Te optužbe su neistinite i nisu dokazane na sudu, navodi stranka i podsjeća na prijašnje afere s kojima su se povezivali drugi visoki politički dužnosnici u BiH.

Istodobno predsjednika manjeg entiteta RS-a Milorada Dodika se teretilo za 100 milijuna maraka i nije ga se privodilo, nego se degradiralo tadašnjeg šefa krim policije u SIPA-i generalnog inspektora Dragana Lukača. Isto je i sa aferom "Reket" u kojoj su bili optuženi najviši dužnosnici SDP-a, kao i tragikomične oslobadajuće presude predsjednika HDZ BiH, propočili su iz SPP-a.

SPP najavljuje i skoru novu sjednicu Predsjedništva, na kojoj bi trebao predsjedavati predsjednik FBiH Budimir. NINA

Demantiji Dopisništva HRT-a u Mostaru

Izvjestavajući o akciji SIPA-e na Širokom Brijegu, istaknuo sam da je riječ o spekulaciji

MOSTAR - U reagiranju na tekst pod naslovom "Miljenko Karačić na HRT-u objavio netočne i neprovjerene informacije", objavljen u Dnevnom listu od 27. travnja 2013. na 5. stranici, a u kojem se navodi da je Miljenko Karačić, voditelj Dopisništva HRT-a u Mostaru, poslao u eter informaciju da pripadnici SIPA-e vrše pretres poduzeća u vlasništvu obitelji Lijanović te da je objavio i vijest o uhićenju Jerka Ivankovića Lijanovića, voditelja Dopisništva Karačić ističe da je na traženje kolega s Hrvatskog radija napravio jedno jedino izvješće o akciji SIPA-e u BiH i to za "Dnevne novosti" u 15 sati. "U sam tom izvješću rekao doslovno sljedeće: "...mediji spekuliraju da su predmet pretresa i pogoni tvrtke Lijanović u Širokom Brijegu, čiji se jedan od suvlasnika Jerko Ivanković Lijanović, koji je ministar poljoprivrede u federalnoj Vladi i često

Karačić ističe da je, dakle, naveo da se spekulira, ali i da je dodao da navedeno nije službeno potvrđeno

se dovodi u vezu s malverzijama u raspodjeli poticaja za poljoprivredu. No, to još službeno nije potvrđeno...". Karačić ističe da je, dakle, naveo da se spekulira, ali i da je dodao da navedeno nije službeno potvrđeno. NINA

đavlom, ali s njim, osobom koja u izbornoj noći proglašava Mostar stolnim hrvatskim gradom, ne. No, na putu novoj koaliciji se, u nakani da proces konstitucije vlasti i dovrši, ispriječilo stotinu kineskih zidova. Nije im se, hoću reći, posrećilo da formiraju i izvršnu vlast, a potom i preuzmu upravne i nadzorne odbore javnih poduzeća – ono što je iz pozicije kontrole realnog kapitala i najvažnije.

Poznato je, na koncu, da je kočničar njihovih ambicija bio baš predsjednik Federacije. I to, da ne duljim, kočničar u svim scenarijima koje isplaniraše. Ni na kraj mi pameti, da raščisti-mo, nije biti njegov odvjetnik. Dapače. Uostalom, mi pripadamo različitim političkim i ideološkim svjetovima. Ni na kraj mi pameti, potom, nije ni nakana podržati ga u svemu što je radio. Potpuno suprotno. U vezi s

VLADAVINA STRAHA?

Vraćamo li se u ambijent vladavine straha svugdje i na svakom koraku? I sve to zbog samo jednog čovjeka – koji je, usput kazano, u međuvremenu pokazao da, oprostite mi na nepristojnosti, nije vrijedan ni pilšijva boba.

popunjavanjem Ustavnoga suda, jer dobro poznajem čovjeka koji je igrao ulogu žrtvenog jarca – i znam da je i častan i stručan – nikada ne bih učinio ono što je on. No, istina je da je, Zlajzi i družini – ali Zlajzi prije svega – korištenjem svojih ustavnih ovlasti, pa i u slučaju Ustavnoga suda, iz ruku izbio sve instrumente da se dokopaju vlasti.

Čemu sva ova priča? Pa, da ne duljim, jer ona tjera na razmišljanje ima li Budimirovo uhićenje veze baš s prethodno apostrofiranim činjenicama? Poznato je, naime, da je, u situaciji kada predsjednik Federacije nije bio "kooperativan", dolazak do vlasti bio moguć samo na jedan način – da ga se razriješi te funkcije. Pokušalo se to kroz Parlament. No to, na način kako propisuje Ustav Federacije, nije išlo jer je nedohvatljiva bila dvotrećinska većina zastupničkih